ч. 190 (11.158). Львів, субота 27. серпня 1927. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Національні меншости й українці.

Львів, 26 серпня 1927.

Принціп охорони національних меншостей видвигнено тоді, коли право самоозначення народів було ще в повній силі. Додаткові (меншостеві) трактати з поодинокими державами серед. й полудн.-східної Европи підписуваної в половині 1919 р., коли то не були ще означені межі всіх держав, а головно не були означені межі тих держав, в яких склад опісля ввійшла західно-українська національна територія. Невідомі ще тоді були східні кордони Польщі і північно-східні кордони Румунії, визначено тільки границі Чехословаччини, застерігаючи для Закарпатської України територіяльну автономію. Отже коли для такої розмірно невеличкої і — правду кажучи — невиразної країни застережено повні автономічні уладження, то ясно, що до національно маркантної території Сх. Галичини чи північної Буковини не бралося тоді на увагу навіть теоретично, мірила автономії, а тим менше ліліпутних прав трактату про охорону національних меншостей. До західно-української области можна було з усіми консеквенціями приложити тільки принціп самоозначення.

Додатковий трактат про охорону національних меншостей з Польщею підписано у Версалю 28. червня 1919. Сталося це перед визначенням східних границь Польщі, яка — згідно з маніфестом Вільсона — мала обіймати тільки безспірно польські области. У 12-ти артикулах цього трактату поміщено між іншим зобовязання Польщі щодо права громадянства б. німецьких, австрійських, угорських і російських горожан, щодо їх громадянсько-політичних прав, щодо релігійної свободи, забезпечення початкової школи в рідній мові „в **містах та округах**, в яких живе значна частина горожан, що вживають іншої мови, ніж польська".

Вже із самої стилізації постанов меншостевого трактату видно, що ця „велика карта" прав і вольностей призначувалася тільки для **нечисленних, діяспорних**, себ-то справжніх національних меншостей. У відношенні до них, до тих, що живуть в деяких „містах і округах" в „значній частині" серед іншомовного моря цей трактат справді був „великою картою". Малося на меті забезпечити ці невеличкі, розсіяні серед польського моря меншости перед повною денаціоналізацією. Зі стилізації меншостевого трактату ясно виходить, що він не торкається великих територій, які опісля найшлися в межах Польщі, а які суцільною масою заселює український нарід. Тут меншістю, „значною частиною" населення, що живе в „містах і округах", є поляки і жиди, і до них повинен бути прикладений трактат про охорону національних меншостей.

Та внаслідок „торговельної" політики побідних держав, політики, якої суттю став торг великими національними областями, в межах Польщі і Румунії найшлися великі українські території з кругло вісьмома міліонами населення (7 міл. в Польщі і 1 міл. в Румунії) і то на становищі наскрізь обезправнених. Вони не лише не виконали свого безспірного права самоозначення, не лише не стали хочби співгосподарями своеї території, але навіть не користуються мінімальними правами розсіяних національних меншостей. В Румунії знищено всі, а в Польщі більшість досягнень українського народу. Право горожанства (як доказує польська політика на північно-західних українських землях), громадянсько-політичні права українського народу в Румунії і Польщі, релігійна свобода (румунська церковна політика у відношенні до українців на Буковині або польська політика у відношенні до православної церкви в Польщі), школа (як доказує румунська і польська шкільна політика) — все те стало якимсь мітом. Український нарід, що має свою національну територію, що повинен уладжувати на ній своє життя згідно зі своїми потребами, по лінії своїх інтересів, що перед забезпеченням міжнародніми договорами прав національностей осягнув уже був великі здобутки культурного, економічного і політичного характеру, находиться в Румунії і Польщі на становищі обезправненого парія, не користуючись навіть ліліпутними правами розсіяної національної меншости.

Дійсні національні меншости: німецькі, мадярські, польські й інші себ-то здебільшого невеличкі, розсіяні меншостеві острівці в іншонаціональних державах, находяться в далеко кращому положенні, як західні українці. Їх всетаки, хоч і недостаточно хоронить меншостевий трактат, ще видатніше спомагають їх їхні національні держави (Німеччина, Мадярщина, Польща) морально і матеріяльно, а вкінці для самоохорони вони намагаються створити союз і спільними зусиллями довести до охорони своїх прав на міжнародній основі в ширшому обемі, як це передбачує „малий версальський трактат". Висловом цих намагань є започатковані перед трьома роками конґреси національних меншостей

Розуміється, що — виходячи з точки погляду діяспорної національної меншости, рахуючись з тим, що границі між поодинокими державами проводили (хоч і під примусом) їх національні держави — справжні нац. меншости в принціпі признали створені міждержавні кордони, акцептували свою нову державну приналежність і з того становища почали робити заходи для поширення й устійнення своїх прав, головно в ділянці культурній й економічній. Представники західних українців не можуть зійти зі свого принціпового становища, не можуть поставити себе на становище національної меншости, не можуть акцептувати того, що сталося проти їх волі, без їх участи і без їх згоди, не можуть згармонізувати своеї політики з політикою італійських словінців, чи румунських (буковинських) поляків. Це ясне. Але одночасно західні українці не користуються навіть правами діяспорної нац. меншости, і не мають нігде охорони.

Виходячи з цього становища, представництво західних українців, що досі використовувало женевські конґреси нац. меншостей лише для зазначення перед світом свого принціпового становища, зрештою зберігаючи пасивність, мусить перейти до активности, мусить створити для себе трибуну, з якої лунаиб голоси в обороні обезправнених вісьмох міліонів західно-українського населення. Розуміється, що наша активізація на міжнародній арені, в даному випадку на конґресах нац. меншостей, не може бути осягнена коштом принціпового становища. Завданням нашого представництва є найти таку формулу, яка з одного боку уможливилаб їй живу діяльність на міжнародній арені, а з другого не ослабилаб нашої принціповости. Колиб під цим оглядом були якінебудь трудноші з боку дійсних нац. меншостей, то українська делеґація мусілаб зірвати всякі звязки з „малою Ліґою Націй".

Дипльоматичні маневри.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 20. серпня 1927.

I

Нічого особливо голосного не діється в теперішній „канікульній" порі в области міжнародньої політики, а таки не все там затихло й заснуло. Дипльоматичні маневри не вгавають, обережні, правда, і без провокацій, та проте вперті й вагітні великими можливостями на будуче. Це — маневри, і заходи, і підходи, і підкопи великих потуг за ґемонію в світі, це — маневри другорядних держав за збереження своїх позицій і за здобуття нових. Як на нині, то найзамітніші з маневрів цих, найбільш вперті і всесторонні — маневри між Злученими Державами і Великою Британією за ґеґемонію в світі. Наступ іде від Америки. Велика Британія тільки борониться, але борониться активно. Бодай так само активно, як вона боронилася в останніх 10 роках до часу світової війни перед наступами Німеччини. Як Америка тепер, так Німеччина тоді піднимала руку на британське верховодство в світі — з результатами, які знаємо. Нині піднимається проти Великої Британії її колишня кольонія, північна Америка. Деякі засоби її змагань проти Анґлії дуже похожі на засоби колишніх змагань Німеччини; деякі — зовсім інакші. Тай річ можлива, що й оконечні результати цих змагань будуть інакші від тих, які осягнула Німеччина — у версальському мирі.

II.

Женевська конференція мала була, по замислам Куліджа, оконечно знищити морську силу Вел. Британії нижче сили американської: про око, правда, мала це бути „рівність", одначе, супроти географічного розположення Британської імперії по всіх далеких океанах, така механічна „рівність" фльотових сил Анґлії, розсіяних по всіх морях, з силами Америки, сконцентрованими на всього двох океанах тай то сполучених Панамським каналом, — така механічна рівність „рівняласяб" безумовній слабщости В. Британії. На це Льондон не пішов. І хоча Женева і покінчилася солодко-квасними заявами приязни, миролюбивости і чого собі хочете, то ніхто, а вже найменше один і другий головний союзник, цим заявам не йме віри. Зрештою все, що творить Америка своєю дипльоматією і своїми аґентурами в усіх частях світа, швидко розвіяло би всякі ілюзії щодо її справжніх намірів, якби такі ілюзії про когонебудь були.

В Китаю Америка різко стала не то осторонь британських „пацифікаторських" замислів, а просто поперек їм; там американці шкодять британцям одночасно з Радами, та значно удачніше від Рад. А коли Велика Британія розмахнулася до удару проти Радянського Союза тай хотіла його задушити одночасно зовнішним „хрестоносним походом" і внутрішним фінансово-економічним банкротством, то й тут Америка перехрестила британські замисли — здається вже нині, що оконечно й безвідклично. Американські капітали в одну мить заняли в Рад. Союзі місце британських, американська торговля швидко захопила позиції британської, а іміґрація американських інжинірів, банкирів і торговців, а то й звичайних туристів, на території Радянського Союза ніколи ще не була така численна й систематична і — що головне — така дружно-вижидаюча, як тепер, після розриву між В. Британією і Рад. Союзом.

Не тільки це. Не що інше, як саме американські „поради" підкріпили німецьку відразу стати в протирадянську коаліцію під проводом Анґлії; американському впливові в Парижі приписується теж обставина, що Париж нагнуздав Варшаву в однім, недавнім моменті, коли рішення про „похід" на Москву і Київ уже тільки висіло на волоску. І так далі — багато дечого іншого помічається в світі, що свідчить про глухе та завзяте змагання Америки проти В. Британії.

III.

Між іншим змагання ці не засипають і в Парижі і в Берліні. Один і другий осередок живе під постійним тиском двох впливів — льондонського і вашінґтонського. Хто захопить у свою орбіту Францію і Німеччину? Хто доведе до співробітництва й оконечного замирення між ними — Льондон чи Вашінґтон? Кажуть, що теперішній французький міністер загр. справ Бріян радше схильний впливам Америки, а бодай, що він силкується виґравати Америку проти Льондону. Це навіть дуже ймовірне.

Нинішні ґазети повідомляють, що між Льондоном і Парижем дійшло до компромісу щодо зменшення числа окупаційних військ у Надренщині. В переговорах цих роля Льондону дуже складна і надзвичайно важка. З одної сторони Льондон хотів би собі прихилити Німеччину, а бодай не відштовхнути від себе німецьких почувань — значить, слід би йому старатися усунути, і то мерцій, обридлі німцям окупацію Надренщини. Але з другої сторони Льондонові не хотілось би здати всіх „атутів" ненсвнія Німеччині — звідси виводиться опір Чемберлена проти евакуації Надренщини. Дилема важка, і не розвязано її, а тільки відкинено компромісом: число

окупаційних військ буде зменшено. І Богові свічка, і чортові кадило.

Американський легіон приїде (щось 20.000 людей) в половині вересня до Франції — буде нагода піднимати температуру, трохи похолоду, американсько-французьких симпатій. Одначе рівночасно Америка звернула головну хвилю своїх туристичних заливів з Франції на Німеччину — вперше цього літа від війни. Ця обставина не може бути неприємна Німеччині. І так далі. І так далі.

В. Левицький.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Pro publico bono.

В справі Академічного Дому.

II.

1. Проф. Студинський подав виказ усіх датків, вложених на Акад. Дім нашим громадянством і вирахував, що *сума тих датків виносить 99.355.85 австр. корон.* А Наукове Т-во вплатило зі своїх фондів понад сто тисяч корон, між тим *98.055.85 корон* на докінчення будови дому, його уладження *і покриття недоборів у роках 1903 до 30. червня 1920 року.* Ані я, ані ніхто певно не заперечить того, що так воно приблизно є. Я підчеркну тут тільки факт, що господарка Наук. Т-ва Академічним Домом була *дефіцитова*, не вважаючи на субвенції сойму. Чогож можна сподіватися від господарки Наук. Т-ва Академічним Домом тепер, коли не тільки нема ніяких державних субвенцій, але Наукове Т-во не може користати навіть з найменших прилюдних збірок на сю ціль, бо всі такі збірки змонополізовані в руках Т-ва Прих. Освіти! Я цікавий знати, в який спосіб представляє собі проф. Студинський сплату банкового довгу, ну — і стягнення грошей Наук. Т-ва. Чи може з чиншів? Але сам проф. Студинський пише, що не можна було цього року заплатити банкових рат. А причина: „Студ. Громада" зажадала і взяла від Комітету 1.000 зол., а позичила 500 зол." Тільки проф. Студинський не написав про те, що це були гроші з тих 2.000 золотих, які „Студ. Громада" дістала від міністерства освіти і дала Комітетові. Отже як навіть взяла 1.500 зол. на закупно бараболі та інших харчів для студ. кухні, то лишила в касі Комітету ще своїх 500 зол. Таким робом банкові рати не заплачені не тому, що „Студ. Громада" взяла гроші, а тому, що з самих чиншів це не дасться зробити. Не вдалося це зробити цього року, коли Акад. Дім не приніс недобору, хоча, як пише проф. Студинський „сливе половина студентів не платила низької оплати" (12 зол.). Чи ця оплата низька, це ще питання, бо в приватному домі можна мешкати на спілку з товаришами за 15 зол. Оплата мусіла бути така, щоб сяк-так вийти на лад. Всеж таки студенти вплатили тільки, що не лишень покрито всі видатки, але лишилася ще й надвижка. Сталося це тому, що справи пильнувала „Студ. Громада" і солідний адміністратор п. Ерстенюк. Колиб цього не було, справа представляласяб далеко гірше. А що мешканці Акад. Дому не вплатили минулого року 3.795 зол., то нічого страшного, бо все якийсь відсоток студентів в Акад. Домах не платить, через що їм *треба давати безплатні або знижкові мешкання.* Про це знає найкраще Наук. Т-во, яке тільки з того, а не з іншого приводу виходило все з дефіцитом.

З того, що я сказав вище, видно, що Наук. Т-во не зможе серед таких відносин ані сплатити банкових рат, ані стягнути своїх грошей, ані навіть перевести конечних адаптацій Акад. Дому.

Проф. Студинський мав різні пляни (чи не скомпоновані спеціяльно для статті *ad captandam benevolentiam?*) хоч цілий рік в Комітеті не виступив ні з одним). Між іншим він хотів створити Студентську Раду (тепер взагалі віє „радянський" дух проти „громадянського") що „поручалаби, щоби всі місця в Акад. Домі були безплатні при допомозі фінансових, кооперативних, культурних і політичних організацій та численних громадян, що одноразово зложилиб по 100 зол., або місячно по 12 зол.". Це все дуже гарне, але я уявлюю собі, що сказали би всі ті вичислені установи і численні громадяни тій „Студентській Раді" на таку пропозицію, тоді, коли вони вже є членами Т-ва Прих. Освіти. Не був би це знову розгардіяш у збірковій акції на студентські цілі?! Ні, наше студентство до такої „Студентської Ради" не піде, бо воно за благородною ініціятивою през. Децикевича створило Т-во Прих. Освіти і *його всіми силами піддержить.*

Страшенно цікаво, чому проф. Студинський хоче конче вести акцію допомоги студентам, має такі пляни, а виступив — як зачуваю — з членів Т-ва Прихильників Освіти. Нащо таке роздвоювання справи?

Проф. Студинський приходить до висновку, що Наук. Т-во є щонайменше співвласником Акад. Дому і могло розпоряджатися не тільки одною кімнатою для свого урядовця, але навіть половиною будинку. Мало того! Проф. Студинський висуває капітальний проєкт: *розрахуватися.* Наук. Т-во сплатить гроші гром. Чикаленкові, ті, які він вложив, а молоді ті, що прийшли з прилюдних збірок — і перебере Акад. Дім на свою власність для бібліотеки і музею. Справді, так подумати може тільки проф. Студинський. Здається, що зовсім інакше думають у тій справі гром. Чикаленко й акад. Михайло Грушевський. Інакше думаю й я.

Свою думку я виложив у статтях в „Новому Часі". А саме:

а) Не оспорюю, що Наук. Т-во вложило свої гроші в Акад. Дім. Тому обстоюю думку (ще від минулого року), що треба створити спеціяльну комісію, якаб ці рахунки провірила, щоб ми не потребували оперувати такими поняттями як „понад сто тисяч австр. корон, рівних 20 тисячам долярів". Комісія вияснить докладно, на що ті гроші Наук. Т-во видало й усталить суму, кілько це виносить на теперішні гроші.

б) Треба подумати про сплату банкових рат і довгу Наук. Т-ву, а не про те, щоби залишити Акад. Дім Наук. Т-ву, а студенти „нехай носять цеглу та будують собі свій дім". Бо якби воно не було — той дім вибудовано для студентів і він мусить студентським залишитися.

Хто може ті довги сплатити і перевести адаптації Акад. Дому? На мою думку може це зробити Т-во Прих. Освіти у Львові. Перш усього — це є його завдання. А дальше: воно зможе це виконати, маючи в своїх руках монополь на всі прилюдні збірки на студентські ціли, — й управу Академічним Домом. Бо моя пропозиція — застерігаюся — була передати Т-ву Прих. Освіти не Акад. Дім *на власність, але тільки управу Акад. Домом.* Ясно, що в дальшій межі був плян передати Акад. Дім Т-ву Прих. Освіти як табулярну власність, але тільки тоді, як буде сплачена вся сума Наук. Т-ву.

Окрім того у своїй статті п. з „Чому управу Акад. Домом треба віддати Т-ву Прих. Освіти" я навів ще й такі арґументи: *а)* Т-ву Прих. Освіти дасться в цей спосіб змогу повести вже з початком цього академічного року допомогову акцію в більших розмірах; *б)* сконцентрується всю допомогову акцію нашим студентам в одних і до того вмисно покликаних руках, що вийде тій акції на користь, а не на шкоду; *в)* Т-во Прих. Освіти як Т-во, зложене зі старших громадян і студентів і створене виключно для студентів, матиме тісніші звязки з самодопомоговими студентськими орґанізаціями, як Наук. Т-во, що має зовсім інші цілі й завдання. Наук. Т-во дало доказ, як воно господарило досі фондом Акад. Дому; *г)* Т-во Прих. Освіти зможе, маючи до того дані і допомогу студентства, поставити той фонд Акад. Дому на належній висоті, збільшити його до розмірів, які потрібні тепер до зарадження тій нужді, що панує серед студентства і взятися навіть до будови другого дому, використавши згадані проф. Студинським площі. Студентство не відказується „носити цеглу" і здвигнути власними руками хату для себе.

На всі ці арґументи проф. Студинський у своїй довгій статті, переповненій особистими випадами й ліричними інтермеццами, мені не відповів. А варто булоб.

(Докінчення буде.)

Осип Боднарович.

БОРИС ПІЛЬНЯК. 5)

Оповідання Непогашеного Місяця.

Командарм по червоних диванах вийшов до рундука і рейс поніс його у шум вулиць. Чоловік, що ніколи не горбився, залишився у кабінеті. Ніхто більше до нього не приходив. Не горблючись, сидів він над паперами з грубим червоним олівцем у руці. Задзвонив, ввійшов секретар, він сказав: „Кажи, будь ласка, викинути недокурок, ось звідсіля, з цієї підставки", — і знову занімів над паперами, з червоним олівцем у руці. Минула година-дві, а чоловік усе сидів над паперами й працював. Раз задзеленькав телефон, він послухав і відповів: — „Два міліони рублів кальошами й мануфактурою для Туркестану, аби заткати діру, бо нема краму? — ну так, розуміється! Гати, та й годі! Бувай..." Тихенько ввійшов коридорний прислужник, поставив на столику під вікном тацу із шклянкою чаю та шматком зимного мяса, прикритим серветкою, і відійшов. Тоді чоловік, що не горбився, знову задзвонив на секретаря і спитав: „Довірочне звідомлення готове?". Секретар притакнув, — „принесіть". І знову надовго занімів чоловік над великим листком, над рубриками Наркомзаксправ, Політ- і Економ-відділів, Окружного Гол. Політ. Управління, Наркомфіна, Наркомзакторгу, Наркомпраці. Тоді ввійшли до кабінету — один і другий — люди з тієї трійці, що правила.

В четвертій годині під'їджало до дому число два, на передмістя, кілька автомобілів. Дім був закутаний у мряку, гейби мряка могла загріти гнилу вохкість. При брамі дому, поруч із сторожами у фартухах і повстяниках стояли два міліціонери. При дверях до головного входу стояли теж два міліціонери. Червонком із двома віданаками червоної звізди стрункий як лоза, ввійшов із двома червоноармійцями на рундук. У жвальні стрінув червонкома й червоноармійців чоловік у білому халаті. „Ну так, так, знаємо". Кімната була простора і пуста. Посередині стояв стіл із білою цератою а довкола стола стояли казенні, обиті цератою, крісла з високими спинками. Під стіною стояла накрита простиралом, цератова софа, біля софи деревляний стілець. У куті над зливом були розставлені на шкляній полиці пляшечки з назвами ліків, з субліматом, слоїки з зеленим милом, навколо висіли жовті, некрашені рушнички. Першими автомобілями приїхали професори, терапевти, хірурги.

Люди входили, здоровкали, — стрічав їх, як хозяїн, високий лисий бородач із добросердним обличчям. До нього-то підійшов професор Лозовський, людина трицятипяти літ, гладко голений, в піджаку, в окулярах з прямою перекладкою, з очима, що залізли в кут очниц.

— Ну так, так, знаємо...

Голений мущина передав бородачеві розпертý коперту з ляковою печаткою. Бородач вийняв клаптик паперу, поправив окуляри, прочитав, — знову поправив окуляри й ніяково передав листа третьому.

Голений, врочисто:

— Як бачите, довірочний лист, майже наказ. Прислали мені його сьогодні зранку. Ви розумієте?

Перший, другий і третій, — уривки розмови, притишеним голосом, швидко:

— При чому-же тут консиліюм?

— Я приїхав на спеціяльний поклик. Телеґрама прийшла на імя ректора університету.

— Командарм Ґаврілов, — знаєте, той, який...

— Так, так, знаємо, революція, командант армії, наказ і — будь ласка...

— Консиліюм.

Електричне світло значилося тут яскраво лягаючими тінями. Один другого взяв за ґудзик нагрудної кишені у халаті; один другого взяв під рамя, аби пройтися...

Тоді: при дверях грюкнули рушниці червоноармійців і стукнули закаблуки, — червоноармійці так і завмерли в безруху; у дверях появився стрункий, як ясінь, молодець з віданаками червоної звізди на грудях, гнучкий, як лоза, став „на позір" перед дверима, — і бистрою ходою увійшов до приймомної командарм, відгорнув рукою назад волосся, поправив ковнір гімнастьорки і сказав:

— Здорові були, товариші! Скажете роздягатися?

Тоді професори поволі посідали на цератові крісла за столом, поклали на стіл лікті, потерли руки, поправили окуляри й пенсне та попросили недужого сідати. Той, що передав листа і в якого очі під прямим пенсне вросли в очниці, сказав бородачеві:

— Павле Йвановичу, думаю, що ви, як *primus inter pares*, не відмовитесь від головування.

— Прикажете роздягатись? — спитав командарм і взявся рукою за ковнір.

Голова консиліюма Павло Йванович, зробив міну, гейби не дочув запиту командарма і промовив спровола, сідаючи на президіяльне місце.

— Мені здається, що треба спитати хворого, коли він відчув напади болів і які саме патольоґічні признаки звернули йому увагу на його хворобу.

З отої наради професорів залишився клаптик паперу, записаний нерозбірчивим професорським почерком.

Протокол консиліюму у складі професорів: професора такого то, професора такого то (так сім разів).

Недужий громадянин Микола Йванович Ґаврілов зголосився зі скаргою на біль у підгрудній ямці, блювоти, печію. Захворів два роки тому незамітно для себе. Весь час лікувався амбулаторійно й їздив на води — не помагало. На прохання хворого скликано консиліюм з вищеназваних осіб.

Status praesens: Загальний стан хворого вдоволяючий. Легені — Н., серце трохи збільшене, живчик приспішений, у слабкій формі *neurastenia*. В інших органах, крім шлунка, нічого патольоґічного не зауважено. Устійнено, що у хворого мабуть *ulcus ventriculi*, і його неминуче треба оперувати. Консиліюм пропонує перевести операцію професорові Анатолеві Козьмичеві Лозовському. Професор Павло Йванович Кокосов згодився асистувати при операції. — Місто, дата, сім підписів професорів.

(Продовження буде.)

Нова управа м. Львова.

Розвязування тимчасової міської ради в перманенції.

Розвязування тимчасової міської ради у Львові відбувається в перманенції, одначе не може досі завершитися остаточним розвязанням. По вісткам зпід воєводських кавок розвязання має наступити остаточно цеї суботи (27. серпня) і без змін має бути проголошеним склад прибічної ради та правит. комісарів.

В останній хвилі зявилися нові труднощі. Пропоновані направаками до прибічної ради ендеки й пепесівці з гурта тимчасових радних погрожують, що не приймуть наказних мандатів. Очевидно, така погроза не настроює на оптимістичну нуту розбриканих направаків. Тому з серця проповають вони до пепесівців, щоби не робили їм афронту. Який буде вислід цеї мишодраківки, побачимо небавом.

Сіоністична „Хвиля", реферуючи наші замітки з приводу розвязування міської ради, зазначує, що ми не займаємо меріторичного становища до цеї квестії. Бож тут може бути мериторичне становище? Бо чи істнує тимчасова міська рада чи на її місце приходить прибічна рада з правит. комісарем, то це з дійсности не становить для українського населення ніяких сутніх змін. Питання може увістотнюватися для нас лише в тому: котра з тих рад є для нас більш шкідлива, бо про користь не може бути мови. Одначе на це питання важко відповісти. Здається, що *ambo maiores*. Для нас може мати значіння тільки виборне комунальне представництво, а на вибори під теперішню пору не заноситься.

Коли ми звернули увагу на намірену зміну у львівському ратуші, то лише тому, що з того приводу загомоніли впливові направаки про „справедливе і вдоволюоче" представництво „нац. меншостей". Висловом тиєї крикливої „справедливости" має бути двох наказних представників українського населення, з яких один походить з парафії „фільмового" автора і „презеса автономічней партії староруской" Льва Черкавського. Годиться додати, що цей, наділений воєвідсько-направацькою ласкою „специяліст" є до того й зовсім непомітною людиною. В деяких львівських колах п. М. Бачинський відомий під назвою „мікада", зрештою ніякими справами він ніколи не займався. Без сумніву, що й він сам мусів бути здивований із-за того, що на його визначній індивідуальности зупинився ласкавий погляд направацьких диктаторів. Коли дивитися на такі винаходи „санаторів", то як можна серйозно чи мериторично ставитися до цих змін? Тут можна тільки поблажливо або з деякою дозою гумору трактувати таку „санацію". А зрештою: важко не писати сатири.

Вчителі — журналістам.

Ворохта 22. серпня 1927.

Користаючи з літнього побуту в карпатських горах Богдана Лепкого, гурт учителів, зібраних у Ворохті у власній реґенерації „Оселі", запросив славетнього письменника прочитати дещо з нових своїх творів. Минулої пятниці відбувся отой вечір Б. Лепкого, залишивши в усіх присутніх найкращий спомин.

За довгими столами засіло більше сотні вчительок і вчителів та запрошених гостей зпоміж місцевого й доокличного українського громадянства. П-на Банаківна в імени зібраного вчительства привітала палкими словами шан. гостя, після чого Богдан Лепкий, подякувавши коротко за привіт, відчитав один уступ із 5-го, недрукованого ще, тому трильоґії „Мазепа" (той, в якому описано зустріч військ Мазепи зі шведами).

Після того низку тостів заініціював д-р В. Загайкевич, який підкреслив заслуги нашого вчительства на культурно-громадському полі. Левко Лепкий говорив про плян будови оселі українських журналістів і письменників у Ямній та про потребу допомогової акції. П. Манюк захоплювався вагою творчого живого слова, плеканого письменниками і журналістами та в імени вчительства запевнював про відтримку українських діячів пера українським учительством. До його промови навязав Богдан Лепкий, пописуючи кілька дальших уваг вартости творчого слова. Жартібливі замітки І. Кедрина на тему життя і праці письменників і журналістів у теорії та на практиці й також весела репліка Б. Лепкого закінчили, так мовити „офіціяльну" частину вечора, який протягнувся — до білого ранка на „неофіціяльній" гутірці і товариських забавах.

Зібраний комітетом з добровільних датків дохід (поверх двісті зол.) віддано в цілости на будову оселі українських журналістів і письменників у Ямній, за що від Управи Товариства Ж. і П. ім. І. Франка належиться щира подяка вчительству з ворохтянської оселі, особливож пп. Іванишиновій (дир. „Оселі"), Вєнгльовській, Колодницькому й Литвинові — як комітетовим, та окремо д-ру Ю. Савчакові й пп. Шепаровичам, як співділаючим з учительським комітетом представникам громадянства зпоза „Оселі". Головна заслуга в укладенні вечора належить д-ру В. Загайкевичеві, який піддав учителям у Ворохті ідею та реалізував її в понеділок 22. ц. м. ще й у Дорі, збираючи й там щедрий даток на будову оселі наших журналістів і письменників. **К.**

Останні вісти.

ЗАМКНЕННЯ КОНҐРЕСУ НАЦ. МЕНШОСТЕЙ.

Женева, 25. серпня 1927.

Женева, 26. серпня 1927.

Вчора веч. замкнено III. европейський конґрес нац. меншостей.

Сецесія польської і данської делеґації.

Женева, 25. серпня 1927.

На нинішнім засіданні конґресу нац. меншостей керовник польських ґруп і представник польської меншости в Німеччині Каспарек заявив, що польська делеґація кидає конґрес і не візьме участи в дальших його нарадах. За причину подав справу фризійської ґрупи в Німеччині, якій нім. ґрупи не позволили користати з прислугуючих їй прав брати участь у конґресі.

Предс. конґресу Вільфан зазначив, що справи участи фризійців не відложено, лише конґрес приняв ухвалу, що цю справу має розглянути окрема комісія.

Предс. данської ґрупи у Німеччині Бунґензе зголосив також виступлення своєї ґрупи з конґресу.

Предсідник заявив, що старатиметься наклонити сецесіоністів, щоби понехали своє теперішнє становище.

БОМБОВИЙ ЗАМАХ У ШІКАГО.

Льондон, 25. серпня 1927.

В Шікаго в італійській дільниці виконано бомбовий замах; 5 домів стануло в огні і згоріло до тла. Згинуло 3 людей. Люде в переляку вибігали в ночі на вулиці, шукаючи ратунку перед лютуючим огнем. Виновників замаху не викрито.

Заворушення в Парижі.

Париж, 25. серпня 1927.

Вчора вечером знову були заворушення. До великої сутички прийшло на Севастопільській площі, де товпа заатакувала поліцію. Поліція розігнала демонстрантів; арештувала 40 людей.

Ліґа ім. Сакко і Ванзетті.

Льондон, 25. серпня 1927.

Комітет оборони Сакко і Ванзетті скликав із нар. комітетом на 27. серпня конференцію до Ню Йорку, на якій мають основати лігу ім. Сакко і Ванзетті. На конференції мають ухвалити фонд для вдови і дітей вбитих і фонд на будову памятника. Конференція хоче внесети у найв. сенату у Вашінґтоні, щоби почати новий процес і так приневолити м-ство справедливости отворити архів, який мав би виявити, що суд. розправу ведено тенденційно.

МАНДАТ ІТАЛІЇ НАД ПАЛЕСТИНОЮ?

Льондон, 25. серпня 1927.

„Сандей Експрес" подає чутку, що мандат над Палестиною дістане Італія. Підчас переговорів із Мусолінієм Штреземан згодився піддержувати італ. домагання в справі мандату над півн. Африкою, Абісинією і Палестиною.

КОНҐРЕС ПАРЛ. УНІЇ.

Париж, 25. серпня 1927.

Нині в присутности Пуанкаре отворено в люксембурській палаті конференцію парл. унії.

Відгуки дня.

Підлюте.

(Опис вражінь і природи.)

II.

Нарешті Підлюте.

Вже від пів години свище паротяг, даючи всім нам до пізнання, що зближаємось до цілі, а всім літникам, що надїзджає почта і нові люди. Ще кільометер скаженої їзди і ми з гуком заїзджаємо на підлютівську стацію.

Стація Підлюте далеко менша, як у Львові, але більша, як в Ангелові. На пероні весь літнисковий світ, світиско і світик. Знакомі лиця незнакомих усміхаються осяяні останніми проміннями сонця й останньою надією на нові вражіння. Літник — то таке сотворіння, що не тільки все голодний, але і прагне все нових вражінь. Свіжий воздух і свіже пиво нічим в порівнанні до свіжого товариства, хочби навіть такого старого та нецікавого, як я.

Дві пари знакомих симпатичних ручок витягається повитально в мою сторону, що додає мені сили скочити зайцем з високо наложених (необструганих) дощок. Дві пари синіх очей всміхається до мене, користаючи з хвилевої неуваги родичів.

— До паки з ними! — роздається команда зправа.

Попиханий з двох сторін біжу як молодець у сторону якогось будинку, оглядаючись за пакою. За мною два мої товариші подорожі. Щойно потім довідуємося, що „пакою" називається саме той будинок, до якого нас провадять.

Та чи тільки про те я довідуюся згодом!?...

Дуже швидко і дуже, на жаль, переконуюся, що дві пари рук тому так сердечно витягалися в мою сторону, а дві пари оченят тому так ярко жевріли до мене, що... приїхало зі мною двох товаришів. Не минуло ще кілька годин, а я вже співав до місяця, що виплив іззa гори:

„А товариш кращий мене,
Ще й дівчину відбере"...

Правда, признаюся, відібрав мені товариш дівчину, але я йому відібрав спокій сну і розкіш відпочинку: не дав ані понюхати своєї коляри і з приємністю слухав, як йому цілу ніч зуб на зуб не попадав. Зовсім так, як у громадськім життї. Скалічив ти мене при рахунку за снідання, скалічу я тебе на загальних зборах, скривдив ти мене в політиці, скривджу я тебе в поліції...

„Пака" в Підлютім незвичайно симпатична, може найбільш симпатична з усіх віль у всіх українських літнисках Галичини, де тільки мав я нагоду бути. Поминаючи чемну й непогану обслугу, „пака" має ще й те добро, що в ній навіть українському письменникові сонце світить з раня до вечера, а коляра вірно служить від вечора до раня. Що до цієї останньої — то заслуга в тім управи літниска, яка не зважаючи на поголоски про мою невиплатність, порятувала мене перестудженого на радість цілої моєї родини, а може і ще декого.

Про цього „декого" писати не можу з ріжних причин, хоч і як свербить мене перо. По перше „він" собі це виразно вимовив, по друге пізнав я „його" (на жаль!) аж другої днини, а по трете мої життєві обставини не позволяють на це. Не хочу, щоб на будуче оминали мене як заповітреного в літнисках ті, на яких мені найбільше залежить і задля яких я поїхав би ще далі вузкоторовою залізницею і товкся ще довше на слабо вигладжених дошках.

Тоді кожна літничка мала би право остерігати другу:

— Стережися Галактіона Чіпки більше, як рідного чоловіка, бо чоловік може тебе тільки пустити в трубу, а він ще і в газети.

Не хочу того і мовчу!...

Галактіон Чіпка.

ПАШПОРТИ ПОТАНІЮТЬ.

Варшава. 25. серпня 1927.

В президії ради міністрів відбулася під проводом віцеміністра Бартеля конфепроводом віцеміністра Бартеля конфеві пашпортів. Мають видати низку обмежень при видаванні пільгових пашпортів, а рівночасно обнизити ціни пашпортів.

НОВИНКИ.

— **Слово передплатникам-довжникам.** Щораз більше зростає в нас число аматорів-передплатників безплатної преси, яка йде на їх адресу, без огляду на те, чи вони її читають чи ні. Часопис, що живе готовими грішми, незалежно від своїх передплатників, може дозволити собі на передплатників, — вічних довжників. Не на жаль, а на щастя, наш часопис не належить до таких підприємств, що заповнюють господарство зайвим папером на всякі домашні потреби. Про це повинні тямити наші читачі, що призабули за передплату. Ми не хочемо ображувати ні їх ні себе і тому не можемо йти за прикладом тих щедрих адміністрацій, які висилають часопис задурно, вдоволені, що адресат його мовчки приймає.

— **Новий член еміґраційного уряду.** На підставі розпоряду Ради міністрів новим членом державної еміґраційної Ради призначений на три роки 1927—29 директор „Народньої Торговлі" п. **Микола Заячківський.**

— **Про стан музичної культури на Радянській Україні** говоритиме в суботу, 27. ц. м. в год. 7.30 веч. у великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка (вул. Шашкевича 5) Петро Козицький, голова Муз. Т-ва ім. Леонтовича в Харкові. П. Козицький буде в переїзді у Львові, вертаючись із міжнародньої музичної виставки у Франкфурті. Львівське громадянство матиме рідку нагоду послухати відчиту на цікаву тему нашого композитора. Вступ вільний за добровільними датками.

— **Російська балалайкова дружина.** Російські еміґранти та їх прихильники зорганізували „російську мистецьку дружину" під дирекцією і співучастю Е. Дубровіна, Н. Лазаріної, О. Ропицького, В. Ґортая й ін., яка після успіхів в корінній Польщі на днях завитала до Сх. Галичини. Програма цеї дружини складається головно з російських народніх пісень і тзв. циганських романсів в супроводі балалайкової орхестри. В програмі зустрічаємо також українську вязанку. Дружина виїхала до Станиславова, а звідтіля намірне податися до Яремча, Микуличина й інших місцевостей надвірнянських гір. Аматори російської „екзотики" матимуть нагоду захоплюватися „циганськими" романсами, які прогнано з Росії — сьогодні розлягаються по всій Европі.

— **Львівська хроніка.** На 2 міліони зол. зумів „натягнути" наївних вірителів купець Марель, текстильний гуртівник і вструґти стару штуку: проголосити банкроцтво. Це родинний талант, бо двох його братів теж доробились майна банкротвами. Марель мусів сильно потовстіти від цих трансакцій і збуджувати милосердя, коли дістав полекшевий пашпорт на виїзд до Марієнбаду. — За фальшування векслів пішли до холодної „громадські промисловці" Ґавлік і Матлавський. — На 10 міс. вязниці засудили старого кліента вязничного інституту, 63-літ. Чмеля з Клепарова за те, що підчас одної судової розправи кинув у суддю каменем. Чмель був караний усього 23 разів. — На цегольні на вул. Снопківській глина осипавшись убила 54-літ. робітника Ференча. Автори дотепної ідеї крадіжі грошей у львівській почті переловлені в Любліні. Є це тамошній телеграф. урядовець Ґрапарек і екзекутор каси хорих Камінський; один видав телегр. доручення виплатити гроші, а другий приїхав по них. Не довго вони тішились такою гарною сумою 18.000 зол.!

— **Бандитизм по селах.** Арештували 4-ох бандитів, які напали минулого тижня на пароха Береґів (Самбірщина) о. Івана Мельника. Головний орґанізатор нападу Степан Дещик признався до всього; метою нападу на 70-літнього священика була надія найти в нього доляри. Дивним дивом старець не вмер після 5 ударів прикладом рушниць і пястуками. — У Скулимові (городецьк. пов.) підчас танців перед коршмою парубок Шавартський пробив смертельно ножем другого парубка Демка. За це сидітиме рік. — На хату господаря Кудлатого у Збоїськах, біля Львова, напали в ночі злодії. Сполошені постріляли синові господаря ногу і втікли. — Арештували чотирох парубків із села Липник, обвинувачених у тім, що вночі переодягались за марева в білих сорочках і так лякали проїзджаючих купців-жидів, яких грабили. — Також біля Мельця напали в лісі бандити на купця, якому закинули мішок на голову і забрали 400 зол.

— **Катастрофи.** У газівні в Манчестер наслідком вибуху 23 робітників ранених. — Вилетіла у воздух еспанська фабрика пороху біля Саґунто; пять трупів. — На нім. Шлеську пошесть тифу: що друга особа недужає. — В Анґлії у м. Севен Гідс у залізничій катастрофі згинуло 11 осіб, 50 ранених. Є це рідкий випадок такої катастрофи в Анґлії. — У Стамбулі велика пожежа. — У Швайцарії відчули сильне підземельне тремтіння. — Серед дітей у Румунії ширится дивна недуга: параліч, який обезсилює деякі органа тіла. — У Румунії м. Крайова згорів місцевий театр вартости 50 міл. леї.

— **Роблять, що хотять.** Пишуть нам: У Новосілках Загальчиних (пов. Золочів) громада побудувала обширний муровaний дім-школу, криту бляхою. Довкола будинку є великий город і площа. Село стягнулось з останнього, з тимча-

сем школа пустіє, бо школу з інвентарем перенесли до монастиря сестер Сакрекерок на те, щоби „маточки" зробили з нашої школи польську. Населення внесло до кураторії подання з протестом, що їхні діти від кількох літ не вчаться рідної мови, в тимчасом з кураторії ні чичирк!

— Доми для сліпих. М-ство внутр. спр. звертає увагу лікарів, що вони повинні направляти сліпу дітвору до заведень для сліпих у Львові (вул. св. Софії), у Бидгощі (вул. Коперніка) і Варшаві (пл. Трьох Хрестів 4 б.).

— Лист Сакка до сина. Европейська преса поміщує прощальний лист Сакка до свого 14-літнього сина. „Не вірив я ніколи, що нам доведеться розстатись з тобою, але після 7 літ ця болісна хвилина прийшла. На нашім хрестовім шляху ми витерпіли чимало у боротьбі за волю. Не плач, Дані, бо і так уже надто багато даремних і зайвих сліз пролили за нас, головно твоя мама. Бодрись і старайся стати потіхою мами. Коли схочеш її розважити, йди з нею на поле, збирай квіти, спочни в тіни дерев і шукай втихомирення на лоні природи. Тим, що мусиш жити і думати не тільки про власне щастя, але маєш ще обовязок допомагати слабим і беззахистним, боронити переслідуваних, так само як твої найкращі други та товариші, що борючись падають на шляху, — як і твій батько, і Вартоломей Ванзетті, що впали в обороні свободи. Я хотів би ще раз бачити тебе. З одного боку радію, що омине тебе видовище смертельної боротьби, яку ми тут ведемо, з другого боку було би добре, якби ти міг придивитись моїй смерти, щоби тобі лишився страшний її спомин і ти міг стати з докором проти століття, яке ще потурає таким варварствам. Є це боротьба між багатими і бідними, між певністю життя та свободою, яку ти зрозумієш аж згодом. Пишу до тебе з дому смерти, який повинні би знищити молотами поступу, а на його місці побудувати варштат або сирітський захист". Людина, яка в обличчі смерти так промовляє до сина, після 7-літніх звіринчих мук, навіть колиб була винна заслуговує на помилування, на лагідну кару. Американський уряд гордий своїм царством машини сам став жертвою цього бездумчивого молоха. Його завзяття не є в даній випадку ніяким доказом сили характеру, а тупої, короткозорої впертости.

— Український Голівуд. У Києві за зоольогічним садом будують кіно-фабрику. По проекту проф. Рикова, буде вона являти собою таке: У мальовничому передмісті Києва, серед парків, байраків, високорозташована територія фабрики площею понад 30 десятин. У центрі буде зимальний павільон, по боках і позаду — майстерні, комори, лябораторії, художній цех, службові корпуси. Зимальний павільон буде будинком у 100 метрів завдовжки, 34 метрів завширшки й 17 метрів заввишки. Отже впятеро більший як одеський. Кажуть, що це останнє слово техніки. Тут будуть улаштовані провалля, водозбіри, сцени, що обертаються. Зимати будуть при штучному освітленні, щоби не залежати від стану погоди. Освітленням фабрика буде користуватися з міського току, переробляючи його на постійний ток, за допомогою двох трансформаторів, замовлених у Швеції. Буде там деревообрібна майстерня, столярня, малярня, фото-лябораторії та фотокіно-лябораторія, то-що. Художний цех буде складатися з окремих убиралень для артистів і статистів, швальні, перукарні. На фабриці працюватимуть 15 режисерських груп, які міститимуться у великому 3-поверховому будинкові адміністративного корпусу. Крім цих будинків, будуть ще приміщення для клюбу, бібліотеки, піротехнічної майстерні, гараж, помешкання для постійних службовиків та робітників. На фабриці буде працювати біля 700 робітників, а з тимчасовими робітниками біля 3.000 чол. Фабрика коштуватиме 3 міліони карб. Фабрику закінчать в кінці 1928 р. якщо будівлю своєчасно забезпечать будівельними матеріялами, зокрема цеглою. Зимки гадають почати може ще цієї-ж зими. Для цього мають перекинути робітників з переваженої Одеської кіно-фабрики, де працює 16 режисерських груп. Вже виписали з Берліна 16 зимальних апаратів системи „Дербі" й „Асканія". Продукція кіно-фабрики буде величезна. Гадають випускати від 60 до 100 картин що року, вартістю від 6 до 10 міліонів, себто стільки, скільки випускають усі кіно-фабрики СРСР разом. Українські письменники матимуть нагоду покинути невдячну літературу для поплатного кіна, а всі дівчата, що мріють про фільмову карієру мають уже мету подорожі!

— Світова всячина. На Волині цього року передбачають великий урожай хмелю. — Готуються до будівлі залізничого шляху Умань—Миколаїв на 250 верстов. Ця залізниця для Умані, як центра цукрової промисловости, матиме велику вагу, бо наблизить цукор до Миколаївського порту. — У Києві скликають всесоюзний зїзд патольогів. — Червонець на московській біржі впав до 30 (!) прц. своєї вартости. — Америк. держави. секретар Гувер заявляє, що не кандидує на президента. — Наслідником Войкова у Варшаві має бути Аралов або Льоренц. — З нагоди 80-ліття уродин Гінденбурга у Німеччині сподіються часткової амнестії. — Голова британського астрономічного т-ва д-р Стівенсон хоче зробити спробу фотографувати сонце з ледівця. — Чехословацький през. Масарик занедужав від простуди. — На міжнарод. музичній виставі у Франкфурті над Майном було більш міліона відвідувачів. — У Герцеговині появились громади вовків, що вночі поривають отари овець. — У Грацу прорвались водопроводні рури і місто є без води. — Від 1920 р. франц. фльота збільшилася на 74 боєвих одиниць. — У Закопанім зачинили всі „дансінги" тому, що їх власники відмовились платити громадський податок.

— З кіна. У кіні „Палас" нова фільма „Корона брехні" з Полею Негрі і комедія на 8 дій „Королевич вітрогон" з Раймондом Гріфітом. — У кіні „Коперник" драма в 12 діях „Тернистий шлях жінки" з прегарною Агнесою Естергазі і Мері Джонсон.

— Клюб „Україна" в Гамбургу повідомляє про зміну своєї адреси: *Hamburg I. Hühnerposten 13.*

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Відозви й комунікати.

Громадяни-Ремісники!

Надходить час вписів до фахово-доповняючих шкіл. Недостача досвіду й належного розуміння справи виховання в своїй рідній школі може пхнути велику частину нашої молоді в обійми чужих, завести їх до чужої школи. На Вас тяжить велика відвічальність! Ви мусите подбати, щоб *українські термінатори заповнили фахово-доповняючі школи Т-ва „Рідна Школа".*

Нехай ніхто не занехає свойого обовязку, нехай кожний подбає сам і переконає інших, *щоби всі українські термінатори вписалися до українських фахово доповняючих шкіл, які мають ті самі права, що державні фахові школи.*

Кожний з нас мусить заінтересуватися цею справою, бо на випадок байдужности з якого-небудь боку потерпить не тільки будуче ремісниче покоління, але й наша нація.

Від Вашої активности і зрозуміння ваги українського ремісничого стану *залежить доля українськости міста.*

Такі школи є: у Львові (мужеська: вул. Городецька 95 і дівоча: площа Юра ч. 5), Перемишлі (муж. і дів.), Станиславові (муж.), Тернополі (муж.), Коломиї (мужеська).

У львівській мужеській фахово-доповняючій школі ім. Грінченка відбуваються вписи в днях 27., 29., 30. і 31. серпня ц. р. від год. 5—7 вечером, вул. Городецька 95. В тій школі приймається до всіх кляс, себто приготовної, І., ІІ. і ІІІ. учеників фаху: слюсарського, столярського та шевського.

Головна Управа „Рідної Школи".

✝ Посмертні згадки.

Ксеня Свенціцка донька директора Національного Музею, вмерла 21. серпня у 6-ім році життя. Похорони відбулись у вівторок дня 21-го ц. м. з Анатомії на Личаківський цвинтар. В. Її п.!

Дир. Свенціцкому і його Дружині висловлюємо в їх горі слова щирого співчуття.

Зофія з Бірецьких Булюкова, жена пароха в Дубні, померла дня 16-го ц. р. Була це жінка-громадянка великих чеснот. Підчас вивезення її мужа до Талергофу в часі війни серед нагінки на український нарід мужно проганяла зневіру і піддержувала українську свідомість в опущеній закутині в українських селах в Лежайщині. Не було товариства в околиці, до якогоб вона не належала, при тім незвичайно побожна. Лишила по собі прегарний памятник — взір української жінки-патріотки. Осиротила 4 дрібних дітей. Із вдяки за труди і посвяту, з усіх сіл, де вона працювала, численно прибули люде і справили їй величавий похорон. Вічна Її память!

Оповістки.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Усте-Зелене:
27. VIII. „Ой не ходи Грицю".
28. VIII. „Циганка Аза".
29. VIII. „День і ніч".

Монастириська:
30. VIII. „Ой не ходи Грицю".
31. VIII. „Дні нашого життя".
1. IX. „Іспанська муха".
2. IX. „Царевич".
3. IX. „День і ніч".
4. IX. „Утоплена".

Бучач:
5. IX. „Ой не ходи Грицю".
6. IX. „Царевич". 170 10—?

З дирекції гімназії „Рідної Школи" в Дрогобичі. Додаткові вступні іспити до 1. кляси відбудуться 31. серпня. Вписи і вступні іспити до всіх прочих кляс від 28. до 31. серпня. 290 2—3

Дівоча гімназія „Рідної Школи" в Станиславові (з правами державних шкіл) приймає додаткові вписи до всіх кляс (І—VIII) від 28. серпня ц. р. Вступні іспити відбудуться 30 і 31. серпня ц. р. — *Управа.* 317 2—3

З приватної української гімназії „Рідної Школи" в Рогатині. Поправки та доповнюючі іспити відбудуться в днях 30 та 31. серпня, додаткові іспити до І-ої кляси 1. вересня, а додаткові вступні іспити до кляс 2—7 у днях 2. та 3. вересня. Додаткові вписи до всіх кляс мусять бути полагоджені до кінця серпня. — Управитель гімназії *Чайковський.* 305 2—2

Вписи до дівочої школи фахово-доповняючої відбудуться в днях 27, 29, 30 і 31 серпня 1927 від 10—12 год. в школі ім. Б. Грінченка пл. св. Юра ч. 5. До вписів предложити свідоцтво щонайменше 4 кляси і метрику згл. метр. витяг. Шкільна оплата 3 зол. місячно, вписове 5 зол. Школа має концесію. Наука тревае 3 роки. — *Управа.* 1—1

В приватній мужеській українській семінарії „Рідної Школи" УПТ у Львові вул. Крупярська ч. 15 відбуваються додаткові вписи на всі курси (І—V) від 29 серпня. Зголошуватися якнайшвидше, бо число кандидатів обмежене. Вступні іспити від 1. вересня. Близших пояснень уділює Управа. 1—3

Пані Ангелина Ковальська і д-р Володимир Безушко повідомляють про свій шлюб, який відбудеться дня 28. серпня в год. 8-ій вечером у Бориславі, в парохіяльній церкві. Адреса: Борислав, Потік. 330 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

4 ЗОЛ. коштує пукорничка з хінського срібла у Манделя, Коперника ч. 14. 1773а 16—?

ЖЕНА священика прийме на станцію учениці гімназії або семінаря з ліпшого дому. Фортепян вдома. Старанна опіка. Тернопіль, вул. Монюшки 2. 319 2—3

АСИСТЕНТА і рисівника до помірових праць пошукую. Місце негайно до до обняття. умова після порозуміння. Інжинір Теофіль Рижевський, Львів, Пелчинська 22. 314 2—2

2 УЧЕНИЦІ (учеників) прийму на станцію. Мироновичі, Красіцьких 15 партер. 327 1—1

12 ПАК (скринь), дуже сильних, залізом кутих, довжина 1·30 м., ширина 1·20 м., висота 0·70 м., оказійно до набуття разом або поодиноко. Зголошення: Адміністрація „Діла", Львів Ринок 10. 1—3

МОТОРОВИЙ млин, 3 парі вальців, два каміня Каспер, Просяк. Мотор і вальці — нові, кілька мешкальних убікацій, стайні на кільканайцять штук худоби, 10 моргів поля, в тім два морґи саду, 5 моргів сіножати, пів морга ставу. Продам в цілости або половину, ціна 12 тисяч долярів. Відомість: Агенція прасова вул. Хорущина. 325 1—2

НАУЧНЕ ЗАВЕННЯ З. Ольшевського Львів, Куркова 38. Тел. 31—14, приймає вписи 1) до однорічної школи купецької підготовки, 2) на дволітні і однорічні жіночі курси торговельно-господарчі, 3) на річні торговельні курси, 4) на 5-місячні торговельні курси. Осібні курси стенографії — чужих мов — писання на машинах. Торговельні підручники зі шкільної бібліотеки. Кількість вільних місць обмежена. Інформації і вписи від 10—12 і від 4—6. 326 1—3

„МАТУРА" Львів, Пекарська 59 а. Наукові курси ведені досвідними гімназійними професорами, в новім, відповідно уладженім будинку шкільнім приймає вписи на курси: гімназійний і семінарійний математичний, шести і чотиро-клясовий гімназійний. Численні подяки. Власна випозичальня підручників і научні габінети. Управа вводить безплатну шкільну поміч позакурсову. Проспекти даром. Зголошення 11—1 і 5—7. 324 1—2

АДВОКАТСЬКИЙ концiпiєнт відступить 2 фронтові кімнати при принціпальнім будинку адвокатові на канцелярію, у якого буде занятий як концiпiєнт. Зголошення під „концiпiєнт" до „Діла". 323 1—1

ПРИЙМУ на мешкання двох учнів з вищих кляс гімн. Окремий сонішний покій, дбайлива опіка, оплата грішми. Зголошення п. Козловська, Калєча 14 партер двері 6. 321 1—1

МЕШКАННЯ для учеників (учениць) з харчем, поміркована оплата харчами або готівкою. Дбайлива опіка, евент. поміч в науці. Львів, Сапіги 65 ІІІ. пов. на ліво. 328 1—1

ПРОДАМ каменицю 2-поверхову комфорт, околиця техніки 4 кімнати, кухня, вільні. Відомість: Лішинський, Щептицьких 1, III. пов. 329 1—1

ПРИЙМУ панночки на станцію — совісна опіка — фортепян дома. Марія Калимон у Львові, вул. св. Петра ч. 19 а. 331 1—1

ДВОХ інтелігентних учеників з вищої гімназії прийме на мешкання Савицька Львів, Бема 14. Солідна опіка і добрий харч. 332 1—1

ЖІНКА недужа на ум літ 35 середнього росту називається Маринка Присляк видалилася з дому, хто знав би місце її перебування буде ласкавий повідомити Ілька Присляка, Мовчанівка п. Богданівка. 309 2—6

КІМНАТА, ясна з удержанням для учеників при вул. Стрийській 26. Зголошуватися до п. Бачинської. 310 2—1

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений в найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, Марійська пл. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б) 14—?

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

НАДЗВИЧАЙНІ

Загальні Збори

Т-ва „Самопоміч" в Лежайську

відбудуться дня 4. вересня 1927 в год. 12-ій в полудне в „Народнім Домі".

Порядок Зборів:

1) Відкриття Загальних Зборів;
2) Доповнення Надзірної Ради (вибір 1 члена) і Управи (2 членів);
3) Організація економічного життя в Лежайщині;
4) Внесення.

322 1—1 НАДЗІРНА РАДА.

Маґістрат м. Рогатина
ч. 3566/27.

Конкурс складання оферт на переведення електричного освітлення.

Маґістрат міста Рогатина розписує конкурс на складання оферт в справі заведення в місті Рогатині роздільної і засилюючої сіти освітлення міста Рогатина.

Оферти враз з коштописом і умови заплати треба вносити до Маґістрату м. Рогатина найпізніше до дня 10.IX. 1927.

Пляни можна переглянути в Маґістраті

Рогатин, дня 23. серпня 1927.

Бурмістр міста Рогатина
Фр. Косцювко.

За редакцію відповідає д-р Іван Німчук. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.